

Propozycje radzieckie mogą stanowić podstawę do dalszych rokowań

W poniedziałek następne poufne posiedzenie konferencji genewskiej

GENEWA. W piątek rano rozpoczęło się plenarne posiedzenie konferencji. Przewodniczył minister Selwyn Lloyd. Pierwszy przemawiał na posiedzeniu Lloyd. W imieniu ministrów zachodnich odpowiedział on na propozycję ministra Gromyki w sprawie tymczasowego załatwienia problemu berlińskiego.

W 30-minutowym przemówieniu Selwyn Lloyd przedstawił dotychczasowy przebieg zamkniętych rokowań, prowadzonych na poufnych zebraniach ministrów. Na zakończenie oświadczył on, że możliwości porozumienia między Wschodem i Zachodem istnieją, jeżeli obydwie strony wykażą dobrą wolę.

Gromyko w swym przemówieniu wyraził zdziwienie z powodu stanowiska Zachodu, dopatrującego się cech „dyktatu”, „presji”, czy „ultimatum” w propozycji radzieckiej wbrew istotnemu stanowi rzeczy. Zwrócił on uwagę, że propozycje zachodnie przedstawione dotychczas na konferencji operowały również pojęciem pewnego ograniczonego czasu, wobec czego można by je również określić terminem „ultimatum”.

Agencja Reutersa zaznacza, iż Gromyko dał wyraźnie do zrozumienia, iż propozycja jego może stanowić podstawę do dalszych rokowań. Piątkowe posiedzenie plenarne trwało trzy godziny. Wyznaczono na nim datę następnego posiedzenia poufnego, które odbędzie się w poniedziałek po południu.

NOWINY RZESZOWSKIE

ORGAN KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO PZPR

Nakład 73.123 Wyd. A Cena 50 gr

Nr 142 (3111) — Rzeszów, 13 i 14 czerwca 1959 r.

Posiedzenie Rady Ministrów

WARSZAWA.

W dniu 12 bm. odbyło się posiedzenie Rady Ministrów, na którym uchwalono następujące projekty ustaw:

O odpowiedzialności karnej za przestępstwa przeciw własności społecznej, o zmianie przepiłów postępowania karnego; o zwalczaniu alkoholizmu; o zawieszeniu do końca 1963 roku spłat spadkowych, obciążających gospodarstwa rolne na rzecz osób niezatrudnionych w rolnictwie i hamujących rozwój takich gospodarstw; o zmianie dekretu o znakach sił zbrojnych.

Wszystkie projekty ustaw przedstawione zostaną Sejmowi.

Czyn 15-lecia ogarnia wszystkie środowiska

Dziś meldują o zobowiązaniach: Hutnicy szklarscy • lekarze • chłopci

(INFORACJA WŁASNA) W dalszym ciągu napływają meldunki załóg robotniczych, inteligencji, chłopów o rozwijającym się współzawodnictwie w czynie 15-lecia Polski Ludowej.

Cenne zobowiązania produkcyjne dla uczczenia 15-lecia PRL podjęła załoga jasielskiej Huty Szkła. Postanowiła

ona wykonać tegoroczny plan produkcyjny na miesiąc przed terminem, tj. 1 grudnia. Wykonanie tego zobowiązania przyniesie ponadplanową produkcję wartości przeszło 2 mln według cen zbytu. Jasielscy hutnicy przysporzą krajowi 3.720 m kw. szkła kolorowego oraz kilkaset tys. sztuk butelek opakowaniowych.

czarwca. Na wzór niedzieli lututowej, niedziela 14 czerwca będzie znów pracowitym dniem dla wszystkich pracowników służby zdrowia. Wszyscy ci, którzy podjęli się do końca dopilnować swojego zobowiązania wezmą udział w badaniach dzieci na terenie całego województwa.

Chłopci ze wsi Rudawka koło Birczy postanowili zbliżając się 15 rocznicę powstania PRL uczcić czynnem społecznym. Kilka dni temu wszyscy gospodarze pracowali przy naprawie drogi biegnącej przez wieś. Najgorszy odcinek drogi w górnej części wsi został naprawiony.

Chruszczow: Morze Bałtyckie nie powinno przekształcić się w strefę konfliktów wojennych

Delegacja NRD udala się do Kijowa

MOSKWA. Podczas pobytu delegacji partyjno-rządowej NRD w Łotewskiej SRR, w czwartek odbył się w Rydze wiec, na którym przemawiali: Nikita Chruszczow i Otto Grotewohl. Przyjazd do Związku Radzieckiego delegacji Niemieckiej Republiki Demokratycznej ma duże znaczenie — oświadczył pierwszy sekretarz KC KPZR i przewodniczący Rady Ministrów ZSRR — N. Chruszczow.

Nawiązując do dążenia rządu radzieckiego, by utrwalił pokój w strefie Bałtyku, Chruszczow oświadczył:

Popieramy wszystkie rozsądne propozycje, zmierzające do utrwalenia pokoju w tej strefie, wysuwane przez inne państwa. Związek Radziecki popiera ideę utworzenia strefy bezraketowej i bezatomowej na Półwyspie Skandynawskim

i w basenie Morza Bałtyckiego. Morze Bałtyckie nie powinno się przekształcić w strefę konfliktów wojennych. Byłoby bardzo pożyteczne dla narodów wszystkich krajów skandynawskich — podkreślił mówca — gdyby Skandynawia stała się strefą bezatomową, strefą, w której nie byłoby baz militarnych innych państw.

W piątek w godzinach rannych delegacja partyjno-rządowa NRD z Walterem Ulbrichtem i Otto Grotewohlem na czele opuściła Rygę, udając się samolotem do Kijowa.

Na lotnisku ryskim Ulbricht i Kalnberzin wygłosili przemówienia.

Załoga WSK

Rzeszów wykonała plan półroczny

(Inf. wł.) Dłuznie spisała się załoga rzeszowskiej WSK. W dniu 9 bm. wykonała plan półroczny w 100 proc. Tak poważny sukces w znacznej mierze osiągnęła załoga dzięki realizacji zobowiązań podjętych z okazji święta klasy robotniczej — 1 Maja i 15-lecia Polski Ludowej.

Tak więc zbliżające się 15-lecie Manifestu Lipcowego załoga rzeszowskiej WSK uczci ponadplanową produkcją, którą wykona do końca czerwca br.

(pras)

Wiadomości w skrócie

LONDYN. 39 labourzystów — posłów do brytyjskiej Izby Gmin złożyło w ostatnich dniach podpis pod rezolucją parlamentarną zawierającą protest przeciwko projektowanemu przeniesieniu z Francji do W. Brytanii przeszło 200 lekkich bombowców NATO. Do tej pory rezolucję podpisało już 87 posłów labourzystowskich. Jeden z sygnatariuszy rezolucji Frank Allaun oświadczył w czwartek, że na posiedzeniu Izby Gmin w najbliższą środę złoży oficjalną interpelację w tej sprawie. (n)

przeciw stanowisku rządu premiera Debra w związku z odmową udzielenia wiz wjazdowych delegatom z krajów socjalistycznych zaproszonym na zjazd CGT w I wry pod Paryżem. Wiz nie otrzymali przedstawiciele: Albanii, Bułgarii, Czechosłowacji, Chin, NRD, Polski, Rumunii, Węgier, Wietnamu i ZSRR.

WARSZAWA. W Sądzie Wojewódzkim dla woj. warszawskiego sporządzono ostatecznie pisemne uzasadnienie wyroku w sprawie Ericha Kocho.

Zapowiedzianą skargę rewizyjną od wyroku do Sądu Najwyższego w Warszawie obrońcy muszą złożyć w nieprzekraczalnym terminie 14 dni od chwili otrzymania tego dokumentu.

PARYŻ. Powszechna Konfederacja Pracy (CGT) opublikowała komunikat, w którym protestuje

10. VI. br. powróciła do kraju po blisko 6-miesięcznym pobycie w USA, grupa byłych więźniarek obozu koncentracyjnego w Ravensbrueck. Na zdjęciu: Polki na przyjęciu pożegnaniowym w Nowym Jorku. Fot—CAF

Na str. 2 podajemy fragmenty przemówienia przew. Woj. Komitetu Frontu Jedności Narodu i sekretarza KW PZPR Władysława Kruczka wygłoszone na Plenum WK FJN

PRZED FESTIWALEM MŁODZIEŻY I STUDENTÓW W WIEDNIU

Na zdjęciu: Młodzież austriacka chętnie czyta gazetę festiwalową — miesięcznik, który donosi o przygotowaniach do Festiwalu. Fot — CAF

Redaktor „Kurlera Szczecińskiego” oskarżony o naruszenie dekretu o prawie prasowym z 1933 roku

SZCZECIN. Przed Sądem Powiatowym w Szczecinie stanął redaktor naczelny „Kurlera Szczecińskiego” — Bolesław Rajkowski, oskarżony przez zarząd Wytwórni Artykułów Cukierniczych „Zaczek” w Poznaniu o pogwał-

cenie dekretu z 1933 r. o prawie prasowym. Pogwałcenia tego dekretu dopatrzył się strona skazująca w niezamieszczonym „Kurierze” w terminie przez to prawo przewidzianym, pisma, które „Zaczek” wysyłał do redakcji w związku z serią artykułów na temat rady prawnego teje wytwórni.

Wyrok w tym interesującym procesie będzie miał zasadnicze znaczenie dla działalności prasy, choćby bowiem o rozstrzygnięcie problemu czy każdy list do redakcji w sprawie poruszonej przez gazetę należy traktować według przepisów prawa prasowego, które odnoszą się do sprostowań, które też w ich ocenie redakcja powinna kierować się przede wszystkim interesem społecznym, a nie prosować tylko zawarte w informacji prasowej fakty niezgodne z rzeczywistością.

Z. Cybulski w Argentynie?

GDANSK. Wywonna filmowa „Orbifilms” w Buenos Aires zaproponowała polskiemu aktorowi Zbigniewowi Cybulskiemu główną rolę w filmie produkcji argentyńsko-włoskiej. Scenariusz do filmu napisał Ariel Corroso a reżyserem jest Carlos Lescaratti znany m. in. z reżyserii filmu „Anna z Brooklynu”. Partnerką Cybulskiego byłaby znana w Polsce aktorka Elsa Martinelli — bohaterka filmu „Indiański wojownik”. Ta nęcąca oferta może nie dojść do skutku, gdyż w proponowanym przez argentyńskich producentów terminie (sierpień br.) Cybulski jest już zaangażowany na Wybrzeżu do zdjęć w filmie pt. „Do widzenia do jutra”. Zbigniew Cybulski zaproponował więc przesunięcie o miesiąc terminu. Warto dodać, że popularność w Argentynie Zbigniewa Cybulskiego zawdzięcza głównie roli w filmie „Popiół i diament”, który cieszy się tam niesłabnącym powodzeniem.

Ciekawa inicjatywa Prezydium WRN

Z takiej pomocy chłopci będą zadowoleni

Dficyt kamienia — tak w sposób najbardziej lakoniczny można by określić podstawową trudność, jaka kępuje i ogranicza inicjatywę chłopską w budownictwie dróg czynnem społecznym. Zapotrzebowanie na kamień rośnie gwałtownie, nieproporcjonalnie szybko w stosunku do możliwości eksploatacyjnych naszych kamieniołomów. Wprawdzie w niektórych gromadach chłopci jęli się kopania kamienia na własną rękę, ale jest to przysłówiowa kropla w morzu potrzeb. Tyle, ile można urobić kilofem w twardej skale. Zresztą, nie każda wieś ma szczęście posiadania u siebie pokładów kamienia.

myśl był bardzo prosty, ale jakże pożyteczny. Można przecież zorganizować brygadę odstrzażową, odpowiednio wyposażoną w sprzęt i materiały wybuchowe, a następnie skierować na wieś, by dokonywała odstrzażów kamienia wszędzie tam, gdzie tylko chłopci sobie tego życzą. Prez. WRN z funduszy na popieranie czynów społecznych przeznaczył środki. Brygada powstała przy Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Eksploatacji Surowców Mineralnych wyjechała w teren. Pierwsze odstrzażły, które zorganizowano m. in. w okolicach Tyoczyna i Frysztaka, dały niespodziewane dobre wyniki. Okazało się, iż w ciągu dnia można urobić dzięki odstrzażom nawet do 500 ton kamienia.

Na rezultaty tego ciekawego pomysłu nie trzeba będzie zapewne długo czekać. Spowoduje on znaczne ożywienie inicjatyw chłopów w czynach drogowych. A trzeba dodać, bardzo potrzebnej, bo pod względem jakości dróg, stoimy na jednym z ostatnich miejsc w kraju.

Nasze władze wojewódzkie sprawie wykorzystania miejscowych surowców, a m. in. kamienia i kruszywa poświęcają dużo uwagi. Jako dalszy krok w tym kierunku, należy potraktować projekt połączenia istniejących obecnie dwu wojewódzkich przedsiębiorstw — Przedsiębiorstwa Eksploatacji Surowców Mineralnych i Przedsiębiorstwa „Kamieniołomy”. Jedną, silniejszą jednostką winna lepiej sprostać rosnącemu potrzebom. (kas)

Pozostaloby chyba tylko załamać bezradnie ręce, gdyby... I tu właśnie chcemy powiedzieć o bardzo ciekawej i pożytecznej inicjatywie Prez. WRN w Rzeszowie. Po-

Chłopci z pracy brygady są bardzo zadowoleni. Wszędzie śpieszą minerom z po-

CIEKAWOSTKI

CENNA BRYLA DIAMENTU

HAGA — Telewidzowie holenderscy mieli wczoraj możliwość oglądania na ekranach swych odborników jeden z najdroższych diamentów na świecie znaleziony ostatnio w jednej z kopalin południowo-afrykańskich. Diament ten którego wartość oceniana jest na 3 miliony guilderów, został przekazany do firmy szlifierskiej Roberta Stre-

DNIA

nie nielżeżym”. W kwietniu br. E. Roosevelta znaleziono w tym mieście śpiącego na ziemi na terenie jednego z miejscowych parkingów samochodowych. Podczas rozprawy obrońca Roosevelta udowodnił, iż oskarżony położył się na parkingu nie dlatego, że był pijany lecz dlatego, że był bardzo zmęczony i nie miał sił dalej prowadzić samochodu. E. Roosevelt został uniewinniony. (r)

epa w Amsterdamie. ZMOCZENIE CZY ALKOHOL? NOWY JORK — Eliot Roosevelt, syn prezydenta Stanów Zjednoczonych stanął przed sądem w Phoenix (Stan Arizona) padł zarzutem „naruszenia przepisów porządku publicznego w sta-

Przemówienie przewodniczącego Wojewódzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu i sekretarza KW PZPR Władysława Kruczka wygłoszone na Plenum WK FJN w dniu 11 czerwca 1959 r

(F r a g m e n t y)

Plenum Wojewódzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu zebrało się w dniu dzisiejszym, aby omówić niektóre zagadnienia związane z przygotowaniem obchodów 15-lecia powstania Polski Ludowej i budową tysiąca szkół ze środków zgromadzonych przez społeczeństwo.

W dniach 15-lecia Polski Ludowej oceniamy przebytą drogę i dokonujemy bilansu wyników naszej pracy nie tylko dlatego, że był to okres, któremu równego i bardziej płodnego nie znają nasze dzieje, lecz również po to, aby bogate doświadczenia tego okresu uczynić orężem naszego obecnego i przyszłego działania.

III Zjazd Partii opracował program gospodarczy na najbliższe siedem lat. Realizacja tego programu ma przynieść podniesienie produkcji przemysłowej o 80 proc. w stosunku do roku 1958, rolnej około 30 proc., płac realnych i realnych dochodów chłopów o 33-35 proc. oraz wybudowanie w miastach i na wsi ponad 3.200 tysięcy izb mieszkalnych. Jest to więc program ambitny, realny i chociaż trudny, możliwy do wykonania.

Aby posuwać się szybciej naprzód, niezbędna jest dzisiaj aktywność każdego pracownika, podnoszenie wydajności pracy, gospodarność, oszczędność i celowe wykorzystanie czasu pracy, urządzeń technicznych i materiałów. Dobra organizacja pracy, wysokie kwalifikacje zawodowe są dziś konieczne, aby nasza gospodarka narodowa przynosiła plon pozwalający zarówno na niezbędną rozbudowę sił wytwórczych kraju, jak i na osiągnięcie zamierzonego wzrostu poziomu życia ludności. Najpiękniej i najpozytywniej uczymy 15-lecie odzyskania niepodległości i powstania Polski Ludowej pracując lepiej, ofiarnie i mądrze, każdy do swego stanowiska, dla wykonania i przekroczenia zadań zawartych w tym szlachetnym programie.

Święto Odrodzenia Polski w roku bieżącym wymaga szerokiego włączenia się komitetów Frontu Jedności Narodu do prac nad przygotowaniem programów obchodów, do aktywnego udziału w wojewódzkiej, powiatowej, miejskiej i gromadzkich sesjach rad narodowych, podsumowujących dorobek 15-lecia i wyciągających najważniejsze zadania na przyszłość w danym terenie.

Równocześnie Front Jedności Narodu powinien najwyszczelniej współdziałać w szerokiej akcji propagandowej, którą poprowadzą aktywnie partyjni i aktywnie stronnictw socjalistycznych oraz organizacji społecznych takich jak ZMS, ZMW, LK, LPZ oraz sportowych. Obchody 15-lecia należy powiązać z obchodami Tysiąclecia Państwa Polskiego, zachowując właściwe proporcje między zainteresowaniami dawną przeszłością a teraźniejszością.

Treścią pracy polityczno-wychowawczej w okresie obchodów 15-lecia winno być umacnianie uczuć patriotyzmu i internacjonalizmu proletariackiego i przekonanie mas ludowych o konieczności i słuszności budownictwa socjalistycznego.

Ze szczególną siłą należy wskazywać na korzyści dla nas układ sił na arenie międzynarodowej i systematyczny wzrost potęgi i jedności obozu socjalistycznego, jako na główny czynnik zabezpieczający suwerenność, niepodległość naszego kraju oraz nietykalność naszych granic.

W obecnej sytuacji międzynarodowej szczególnie znaczenia nabiera sprawa odbudowy ekonomicznej i kulturalnej naszych Ziemi Zachodnich. Złożył się na to wielki trud całego narodu, który w okresie 15-lecia nie szczędził sił, by Ziemię Zachodnią w pełni na wsze czasy zjedlić z macierzą. Jest to problem szczególnie wagi w obliczu kłopotów i aktywizacji ośrodków rewizjonizmu zachodnio-niemieckiego. Rozwijające się w naszym województwie Towarzystwo Rozwoju Ziemi Zachodnich będzie miało za zadanie popularyzować wśród społeczeństwa dotychczasowy wkład narodu w odbudowę i rozwój Ziemi Zachodnich.

Obchody 15-lecia PRL łączą się z 10 rocznicą powstania NRD, pierwszego państwa ludowego w Niemczech, które stanowi ogniwo w obozie socjalizmu i gwarancję naszych granic zachodnich.

Przypadające w roku 1959 i pierwszej połowie 1960 r. obchody rocznic szeregu ważnych wydarzeń historycznych winny odbywać się na tle 15-lecia Polski Ludowej i być z nimi ściśle powiązane. Dotyczy to m. in. rocznic wielkich bitew Armii Radzieckiej i Wojska Polskiego stoczonych w latach 1944-45 oraz takich rocznic, jak 15-lecie Dekretu o Reformie Rolnej, o utworzeniu Milicji Obywatelskiej itp.

W tym okresie przypada wiele znamienitych rocznic, które wymagają należytego przygotowania polityczno-propagandowego. Do nich należy m. in. 15 rocznica powstania warszawskiego, rocznice bitew stoczonych przez jednostki polskie na Zachodzie oraz 20 rocznica wybuchu II wojny światowej i klęski wrześniowej.

Obchody te winny utrwalić w społeczeństwie przekonanie, że wyzwolenie Polski zostało osiągnięte wbrew polityce polskich klas posiadających, w wyniku słusznej koncepcji walki z okupantem wysuniętej przez polskich komunistów zgrupowanych pod sztandarem PPR, a realizowanej przez obóz demokratyczny pod kierownictwem partii, a

głównie w wyniku decydujących zwycięstw ZSRR nad hitleryzmem oraz w rezultacie walki i zwycięstw światowych sił postępu i demokracji.

Historyczne osiągnięcia Polski Ludowej zostały dokonane w ostrej walce klasowej, jaka miała miejsce na terenie województwa rzeszowskiego w latach 1945-48, w której zginęło wiele tysięcy członków partii, radykalnych ludowców oraz działających w jednolitym Frontie Ludowym działaczy PPS.

Wyzwolenie kraju spod hitlerowskiej okupacji i wielkie osiągnięcia Polski Ludowej są wynikiem polityki sojuszu i braterstwa z ZSRR oraz jedności z krajami obozu socjalistycznego.

W celu zabezpieczenia pracy propagandowej, organizacyjnej i osiągnięcia wyżej omówionych efektów polityczno-wychowawczych Wojewódzki Komitet Frontu Jedności Narodu ustalił pewne ramowe założenia.

Aktyw Frontu Jedności Narodu Komitetu Wojewódzkiego i powiatowych zostanie odpowiednio przeskolony w Wojewódzkim Ośrodku Propagandy Partyjnej, aby mógł w terenie prowadzić pracę i odczyty na zebraniach w zakładach pracy i na wsi, na zajęciach w uniwersytetach powszechnych i innych kursach.

Wojewódzki Komitet Frontu Jedności Narodu podejmuje akcję organizowania sporej ilości spotkań posłów na Sejm PRL i radnych WRN, na których będą omawiane wyniki pracy Sejmu i Wojewódzkiej Rady Narodowej w okresie 15-lecia. Do organizowania podobnych spotkań przystąpią również powiatowe, miejskie i gromadzkie rady narodowe. Ponadto komitety Frontu Jedności Narodu przygotowują spotkania działaczy partyjnych i społecznych w miastach, wsiach — ze środowiskami inteligencji, z młodzieżą szkolną, ZMS, ZMW i ruchem sportowym.

Aktyw Frontu Jedności Narodu zajmujący się pracą kulturalno-oświatową przystąpi do urządzania wieczorów dyskusyjnych w świetlicach zakładowych i wiejskich na temat osiągnięć Polski Ludowej i sposobu realizacji zadań 7-letki, urozmaiacając te wieczory występami zespołów artystycznych, chórnych, recytatorskich itp.

Wojewódzki Komitet Frontu Jedności Narodu wspólnie ze środowiskiem naukowym Rzeszowa zorganizuje sesję naukową na temat roli ruchu robotniczego i ludowego w okresie międzywojennym i podczas okupacji, do wyzwolenia i w okresie utrwalania wiary ludowej oraz na temat zmian ekonomicznych w przemyśle, rolnictwie i oświacie w województwie.

W związku z 15-leciem zostanie zorganizowana przez Wydział Kultury i Związek Artystów Plastyków objazdowa wystawa obrazująca rozwój i osiągnięcia przemysłu, rolnictwa, oświaty i kultury. Druga wystawa obrazować będzie grafikę i sztukę ludową. Ponadto zostanie przygotowany szereg planisz, wykresów osiągnięć w różnych dziedzinach naszego życia gospodarczego i społecznego. Wydane zostaną również gazetki, fotogazetki i ulotki przez świetlice wiejskie i zakładowe.

Ukażą się również takie wydawnictwa jak broszura, w której będą zawarte wspomnienia działaczy partyjnych i społecznych, plakat propagandowy, mapa rozwoju Rzeszowszczyzny, album zabytków historycznych i architektonicznych w województwie.

W ramach imprez artystycznych odbywać się będą eliminacje powiatowe zespołów pieśni i tańca, orkiestr i kapel ludowych i zespołów recytatorskich. Dzień 22 Lipca będzie dniem pieśni i tańca. Odbędzie się zlot wszystkich wiejskich zespołów w Rzeszowie. Zostanie również zorganizowany krajowy raid turystyczny szlakiem walki Armii Radzieckiej — do „Doliny Śmierci” w Dukli — z udziałem turystów czeskich oraz zwiedzenie ematartza i złożenie wieńców pod pomnikiem poległych w Barwinku.

Wojewódzki Komitet Kultury Fizycznej przygotowuje Tydzień Kultury Fizycznej, w którym odbędą się mistrzostwa w poszczególnych dyscyplinach sportowych w powiatach i zakończą się rozgrywkami najlepszych drużyn w Rzeszowie.

Związek Młodzieży Socjalistycznej i Związek Młodzieży Wiejskiej przygotowuje pochody młodzieży w miastach, odwiedzą młodzieży wiejskiej w zakładach pracy, zabawy, festyny, spływy kajakowe i inne wycieczki turystyczne, z których dochód zostanie przeznaczony na Społeczny Fundusz Budowy Szkół.

W związku z 15 rocznicą wyzwolenia miasta Rzeszowa i powstania pierwszych kół Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej zostanie zorganizowany szereg różnych uroczystości.

We wszystkich gromadach i powiatach odbędą się uroczyste dożynki obrazujące dorobek polskiej wsi, przygotowane przez organizacje polityczne i społeczne, jak PZPR, ZSL, Kółka Rolnicze, ZMW i Kółka Gospodyń, działające na wsi. Tegoroczne Święto Odrodzenia obchodząc będziemy w okresie przygotowaliśmy do obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego. Istnieje historyczny związek między 15-leciem Polski Ludowej, a obchodami Tysiąclecia. Polska Ludowa stanowi bowiem ukoronowanie dotychczasowych dziejów naszego narodu.

Polska Ludowa włączyła w skład państwa polskiego ziemie, które były niegdyś kolebką naszego narodu i państwa, przejęła spuściznę wszystkiego, co było w naszej historii

postępowe i twórcze, a odrzuciła to, co w przeszłości było źródłem zacoferania i klęsk narodowych. Pielegnuje ona najpiękniejszą tradycję postępowej myśli polskiej i otacza cieżką pamięć wielkich synów narodu. Po raz pierwszy w dziejach masy ludowe, które zawsze były twórcami wartości stanowiących podstawę bytu społecznego, ujęły władzę bezpośrednio w swoje ręce. Masy pracujące stały się świadomymi twórcami nowych dziejów naszego kraju.

Zadaniem komitetów Frontu Jedności Narodu i działających przy nich Komisji Obchodów Tysiąclecia jest wydobycie i ukazanie w historii naszego narodu tych sił i ruchów społecznych, które były w ciągu dziejów dźwignią i siłą napędową postępu narodowego i społecznego aż do wystąpienia na arenę dziejową klasy robotniczej i ugruntowania władzy mas pracujących w Polsce Ludowej.

Wojewódzka Komisja Obchodów Tysiąclecia przygotowuje program obchodów i ustalił zagadnienia węzłowe, wokół których powinny się one koncentrować. W organizacji prac związanych z Tysiącleciem, kampanii propagandowej i w urzędzeniu obchodów komitety FJN mają ważną rolę do spełnienia.

Plenum nasze zebrało się po raz pierwszy od obrad, na których postanowiliśmy, aby ze

środków społecznych w naszym województwie wybudować 100 szkół — pomników Tysiąclecia. Hasło to stało się własnością społeczeństwa województwa rzeszowskiego. Dotychczasowe doświadczenia prowadzenia zbiórki oraz akcji budowy szkół wymagają, aby Plenum zapoznało się z jej rezultatami, przedyskutowało wnioski zmierzające do usunięcia występujących jeszcze poważnych niedomagań organizacyjnych, do usprawnienia tej wielkiej akcji.

Hasło tysiąca szkół nie może być bowiem obojętne dla nikogo, kto kocha Ojczyznę i myśli o jej przyszłości, kto zdaje sobie sprawę, że od wychowania młodego pokolenia na światłych, postępowych obywateli zależy jutro Polski Ludowej.

Sprawa budowy tysiąca szkół w kraju od chwili jej postawienia zajęła czołowe miejsce w przygotowaniach do obchodów Tysiąclecia, stała się egzaminem dojrzałości obywatelskiej społeczeństwa polskiego.

Budownictwo szkolne to najważniejszy i centralny punkt naszej działalności w mobilizacji społeczeństwa do czynów społecznych w ramach obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego.

Spółeczeństwo podejmuje również inne zobowiązania, zmierzające do porządkowania naszych spraw codziennych, do podnoszenia estetyki i wyglądu miast i osiedli. Chcemy rozwinąć inicjatywę, aby za przykładem miasta Rzeszowa i inne miasta i miasteczka w naszym województwie przystąpiły do odmalowania budowli, bloków i domów mieszkalnych, do odświeżenia fasad i elewacji.

W latach obchodów prowadzona będzie wielka akcja zadrzewiania kraju, zakładania zieleńców i kwiatników. Wszystkie te inicjatywy należy otaaczać wszechstronną opieką, zwłaszcza te, które bezpośrednio służą społeczeństwu i budownictwu socjalistycznemu.

Ciąg dalszy na str 3

SPOTKANIA RZESZOWSKIE NA XXVIII MTP

Jeszcze długo przed godziną oficjalnego otwarcia Targów znalazłem się na terenach wystawowych. Dnia poprzedniego zdołałem się ogólnie zorientować, gdzie i kogo szukać. O orientacji szczegółowej trudno było jeszcze mówić, gdyż obszerny przewodnik po XXVIII MTP dostępny był tylko dla „wybranych”. Praw-

hydraulicznej typu PH-M100a. Dyżurujący inżynier prezentuje zwiędzającym wyłoczone na poczekaniu pamiątkowe po pielniczki ze znakiem fabrycznym S. W. i cyfrą XXVIII MTP. Może prasa ta dostarczy na nasz rynek szybko tłoczonych a więc tanich „koreksów”, tj. puszek do wywoływania filmów, których tak bra-

kiego „Mikrusa”, którego poleerował miłąką flanelą jego konstruktor inż. Eugeniusz Guliński. Ta poranna przedwy stawowa kosmetyka jaką robił się zresztą codziennie, chyba wysła naszym „Mikrusom” na dobre. Może później usłyszymy coś jakim zainteresowaniem cieszył się pierwotny samochód mielecki WSK, jakim jest „Mikrus”.

Uwieczniłem więc na zdjęciu te pieczołowite mieleckie inżynierów i poszedłem szukać dalej naszej rzeszowskiej motoryzacji. Znalazłem niebawem w pobliżu „Ursusa” i „Warszawy” sympatycznie prezentujący się autobus, jakim jest niewątpliwie „San”. Obwoził on podczas Targów gości zagranicznych zwiędzających zabytki Poznania. Przy puszczać można, że pokazał się im od strony najlepszej. Oprócz tego spotkałem wmontowany w motocyklach WSK wyrabianych w Świdniku motor Zakładów Metalowych w Dębnie i sanockie przyczepy za mykające dość licznie reprezentowany przemysł metalowy Rzeszowszczyzny.

GLINIK MARIAMPOLSKI
SIĘGA NAJWYŻEJ...

Nie należy się dziwić, że kręcąc się w tej okolicy wystawy natknąłem się na obecnych tamże dyrektorów glińskiej Fabryki Maszyn Inż. inż. Władysława Sędek a naczelnego dyrektora, Stanisława Karlicza naczelnego inżyniera oraz inż. Henryka Linderskiego doradcę wiertniczego glińskiej FMiSW. Jak widać „wystawców” tak i oni przyjechali do Poznania, aby osobiście zapisać na ostatni guzik wystawę „swoich” eksponatów. Zaprezentowane na XXVIII MTP przewoźne urządzenie wiertnicze są wynikiem wieloletnich wysiłków.

Jak poinformował nas mgr inż. Linderski prawdopodobnie 15 urzędzie OP-1200 „wymigruje” do Arabii Saudyjskiej, dokąd wyjadą razem z nimi jako instruktorzy zakupionego urządzenia, obecni na Targach mechanicy i technicy FMiSW ze znanym wiertaczem St. Przybyłowiczem. Wartość ewentualnej transakcji określa się na około 50 mln zł. Naszym inżynierom i majstrom z FMiSW życzymy dalszych sukcesów.

CHEMIA MUSI
EKSPORTOWAĆ...

W dalszej wędrówce po Targach szukałem „naszej” che-

Prasa hydrauliczna do tworzywu sztucznych PH-M 100a może być dzielnym narzędziem produkcji wyrobów z tworzywu sztucznych. Wystawia ją w hali przemysłu ciężkiego XXVIII MTP Huta Stalowa Wola.

dopodobnie zawilniła tu dystrybucja. Kierowałem się więc własnym wyczuciem.

STAŁOWA WOLA...
MIMOCHODEM

Już u wejścia na tereny wystawowe, u podnóża przypominającej sylwetką raketę międzyplanetarną budowli natknąłem się na znany znak fabryczny SW w kole. Oto dwa wózki elektryczne, wystawione przez hutę w Stalowej Woli. Dyżurujący pracownicy huty orientują mnie, gdzie należy szukać dalszych wyrobów tego zakładu. Idę więc we wskazanym kierunku. Na tle bezchmurnego nieba sterczy koronkowa konstrukcja dźwigu budowlanego, u którego podnóża znajdują się dalsze eksponaty. Może z premedytacją rozmieszczono je tu ówde, aby można je mimochodem — przegapić. Niepozorna z wyglądu jest wrebarka węglowa stojąca między innymi maszynami. Mało zwraca na siebie uwagę wózek widłowy służący do popychania wagonów. W olbrzymiej hal przemysłu ciężkiego jak rodzynek w cieście (oczywiście dla rzeszowiaków) wabi oko niepozorna zielona bryła prasy

kuje na rynku artykułów fotograficznych.

WSK RZESZÓW
AKUSZEREM WYNALAZKU

Nieopodal, na małym wzniesieniu postawiono potężną (również ze znakiem SW) sprężarkę powietrzną typu SDK-47, która napędza udoskonalony model kreta mechanicznego. Długa i cieniasta jest droga naszych wynalazców. Nie uniknął jej i autor kreta mechanicznego Zienkiewicz, członek SWP, zanim doczekał się aż jego patent znajdzie masowego producenta. Jest to szkopi, który dręczy niejednemu.

Jest zasługą WSK Rzeszów, że patent ten został zrealizowany i zakład ten był akuszerm wynalazku. Szkoda tylko, że kreta w dalszym ciągu nie produkuje się w skali masowej.

MOTORYZACJA
Z RZESZOWSKIEGO

W tym samym zakątku XXVIII MTP tuż obok pawilonu Zjednoczenia Przemysłu Lotniczego natknąłem się na model wyrabianego w Krośnie eksportowanego przez nas szybowca „Mucha” i mielec-

Ciąg dalszy ze str 2

Działalność Frontu Jedności Narodu przyczynia się do dalszego rozwoju przemysłu, rolnictwa, kultury. Pracy tej nad przysporzeniem materialnych i kulturalnych dóbr w kraju towarzyszy stale troska o zachowanie i utrwalenie pokoju, co jest niezbędnym warunkiem pomyślnej realizacji naszych zadań.

Zwycięstwo zasady pokojowego współistnienia narodów jest zasadniczym celem polityki naszego ludowego rządu. W dążeniu do utrzymania pokoju nie jesteśmy osamotnieni. Sprawie pokoju służymy wspólnie ze Związkiem Radzieckim, ze wszystkimi krajami obozu socjalistycznego, wspólnie z setkami milionów ludzi na całym świecie.

Więzy braterskiej, serdecznej przyjaźni łączą nas z blisko miliardem ludzi budujących na 1/3 globu ustrój socjalistyczny, ze wszystkimi postępowymi i pokojowymi siłami świata. Ambicją naszego narodu jest wnieść jak największy wkład do pokojowego współzawodnictwa dwóch światowych systemów socjalistycznego i kapitalistycznego. W naszym pokojowym budownictwie nie może więc braknąć żadnego polskiego patrioty, żadnego uczciwego obywatela ludowej Ojczyzny.

15 lat budownictwa nowego socjalistycznego ustroju w Polsce dowiodły niezbitę słuszności drogi, którą kroczymy. Dorobek tych lat leży u podstaw zamierzeń, które realizujemy dziś i tych, które pragniemy urzeczywistniać jutro.

Z wielką prawdą o rozwoju Polski, ze świadomością o naszych aktualnych zadaniach, z głębokim przekonaniem o ich słuszności — powinniśmy dotrzeć do serc i umysłów wszystkich obywateli, aby rozwijać ich społeczną, obywatelską inicjatywę, aktywność i wolę, by z każdym dniem życie nasze czyniło lepsze i dostatniejsze, a stosunki społeczne oraz bliższymi socjalistycznego ideału.

PRÓBA INTERNACJONALIZMU (II)

W POLSCE Ludowej Ukraincy z podanego w poprzednim artykule powodu zostali przesiedleni na Ziemię Zachodnią. Część Ukraińców należało na pewno przesiedlić, część mogła zostać na swoim dawnym miejscu zamieszkania. Wówczas nie było jednak dość czasu ani możliwości przyglądać się każdemu z osobna. Na Ziemiach Zachodnich przesiedlona ludność otrzymała przeważnie ekwiwalent za pozostawione gospodarstwa. Większość Ukraińców zagospodarowała się już tam na dobre i nawet nie myślą wracać. Niektórzy jednak nie mieli warunków zadowolić się w nowym środowisku i tym — zwłaszcza wtedy, gdy ich dawne gospodarstwa były jeszcze wolne — umożliwiono wrócić (zezwolono na powrót ponad 5 tys. ra dzin). W woj rzeszowskiem mieszka tylko mały procent ludności ukraińskiej, która zresztą w całym kraju nie jest obecnie wielka. Nie w wysokości jednak liczb tkwi problem internacjonalizmu.

Przed 1956 r. było u nas dużo niezadowolonych z podanego w poprzednim artykule powodu. Okazało się, że znacznie łatwiej jest o osiągnięcia w gospodarce i kulturze niż o wykośnienie ze świadomości i serc ludzi różnych kompleksów i przesądów, które z socjalizmem nie mają nic wspólnego, które stanowią hamulec postępu i sprzeczne są nie tylko z klasową treścią naszej ideologii i naszego budownictwa socjalistycznego, ale po prostu z dobrze pojętym humanitaryzmem i demokratyzmem. Do nich zaliczyć należy przede wszystkim wszelkie kompleksy i przesady nacjonalistyczne, szowinistyczne.

Traktowanie tych kompleksów i przesądów głównie jako przeżytków starego ustroju nie wyklucza jednak tego, że i w naszych warunkach, w kraju socjalistycznym, mogą one znaleźć dla siebie podatną glebę. Dzieje się to wtedy, gdy popełnia się błędy w polityce narodowościowej zarówno wewnątrz kraju, jak i w stosunkach międzynarodowych oraz gdy osłabienie walki z przejawami nacjonalizmu otwiera pole wrogom i przeciwnikom socjalizmu dla uprawiania działalności i propagandy szowinistycznej.

XX Zjazd KPZR, a następnie VIII Plenum KC PZPR wniosły nowe momenty również do tej tak ważnej kwestii. W wyniku powstał znany list Sekretariatu KC do instancji partyjnych. Nasza partia, mająca tak piękne tradycje internacjonalistyczne — wyciągnęła wówczas ze wskazań marksizmu-leninizmu dalej idące wnioski, aniżeli to miało miejsce w okresie poprzednim. Powołano szereg towarzystw społeczno-kulturalnych, a w tym i ukraińskie. Wzrosła ilość szkół, w których dzieci mogą uczyć się w języku ojczystym. Zwiększono ilość gazet dla mniejszości narodowych. W ostatnich wyborach do rad narodowych różnych szczebli wybrano na terenie całego kraju m. in. około 1000 Ukraińców.

X Plenum KC zaleciło stanowczo oczyścić szeregi partyjne z ludzi głoszących poglądy nacjonalistyczne. Znieczulenie na nietolerancję narodową stało się znacznie mniejsze, nie ma już rażących posunięć, które by wywoływały niezadowolenie u mniejszości narodowych. Dziś mówimy coraz więcej o problemie mniejszości narodowych, nie bacząc na ich mały procent. Rozumiemy bowiem, że jest to nie tylko problem mniejszości, ale także (a może nawet jeszcze bardziej) problem większości, to znaczy narodu polskiego, aby nie rozkrzewiły się w nim nastroje nacjonalistyczne.

W wyniku uchwały Sekretariatu KC naszej partii z kwietnia 1957 r. podjęto już szereg kroków zmierzających do zlikwidowania wszelkich praktyk dyskryminacyjnych wobec Ukraińców, przy jednoczesnej walce z burżuazyjnym nacjonalizmem ukraińskim. Tej ludności ukraińskiej, która wróciła do naszego województwa — trzeba nadal przychodzić z daleko idącą pomocą. W stosunku do narodu ukraińskiego — mniejszości narodowej — podkreślał Lenin — nie może być nic formalizmu. Potrzebna jest nie tylko równość, ale nawet

rekompensowanie przez swe zachowanie lub też przez takie czy inne ustępstwa tej nieufności, podejrzliwości, które mo że żywić mniejszość narodowa. Lepiej przesłonić na rzecz ustępliwości i łagodności wobec mniejszości narodowych, niż nie dosiolić.

Nie można jednak realizować tych zadań, które są nieuzasadnione, a wysuwane przez reakcyjną część mniejszości na rodowej mają jedynie na celu siać ferment. Powrót z Ziemi Zachodnich wszystkich Ukraińców jest nierealny w praktyce, przy czym przeważająca większość z nich tego w ogóle nie pragnie — o czym świadczy po prostu fakt, że nie zarejestrowała się na kolejne przesiedlenie. Tymczasem podnoszą się wciąż głosy wzywające do takiej masowej akcji. Skąd one pochodzą? Aby odpowiedzieć na to pytanie trzeba się znow na chwilę cofnąć myślą wstecz.

Działające na emigracji w Ameryce reakcyjne środowiska ukraińskie, jak m. in. „Łemkosojuz” (organizujący w tej chwili zjazd) i wydawane przez niego pismo „Karpacka Ruś”, a także tzw. Komitet Obrony Łemkowszczyzny — wysuwają separatystyczny plan działania, który wcześniej już nie chwycił. Dążą oni do zorganizowania nowego ruchu narodowego: łemkowskiego. Z historii natomiast wynika, że naród ukraiński utrzymał więź narodową, zachował wspólny język i kulturę. Nie można w żadnym wypadku mówić o jakiejś szczególnej odrębności narodowej pojedynczych plemion ukraińskich — takich jak np. Karpatorusy, w skład których wchodzi i Łemkowie. Podobnie jak, powiedzmy, Łasowiaczy stanowią nierozłączną część narodu polskiego — tak samo Łemkowie to rdzenni Ukraińcy.

Każdy ma prawo przyznać się do jakiejś cechy narodowości, ale do takiej, która już istnieje, a narodu łemkowskiego nie było nigdy i nie ma. Nic tu nie pomogą zabieg kleru grecko-katolickiego, przesyłanie przez „Łemkosojuz” listów i przekazów na dolary — separatystyczna heca musi spaść na panewce. Wiele do życia pozostawia od razu usiłowanie teoretycznego uzasadnienia podobnego ruchu. Bo oto co m. in. zawiera „dzielo” pt. „Łemkowszczyzna i jej mieszkańcy na przestrzeni 1500 lat”.

Jeden fragment: „Centrum organizacji łemkowskiej był Rzeszów. (Chodził o okres po I wojnie światowej, kiedy w stosunku do Związku Radzieckiego Entente zastosowała kordon sanitarny, w którym jako samodzielne siły pragnęły uczestniczyć różne wsteczne grupy regionalne — J.M.). Tam zbierała się tzw. Karpacko-ruska Rada Narodowa, utworzona z przedstawicieli Rad Okręgowych z całej Łemkowszczyzny, tj. z całej zachodniej Karpackiej Rusi. Przewodniczącym tej Rady był dr Antoni Beskid, b. poseł do parlamentu węgierskiego. On wyjechał do Paryża na konferencję pokojową w celu przedłożenia tam życzeń narodu karpackiego. Głównym życzeniem tego narodu było, ażeby Karpacka Ruś złączyła w jedną całość i dać jej autonomię. Wszystkie jednak starania spełżył na niczym. Karpacka Ruś jest w dalszym ciągu podzielona na 3 części, a w niej Łem — na 2 części, tj. po stronie polskiej i stronie słowackiej”.

I drugi fragment: „Bez przesady można twierdzić, że Łemkowie to najwartościowsza grupa ludzi w Polsce. Egzimo tego, że Łemkowie mają lepsze warunki materialne na Ziemiach Zachodnich i wyższą stopę życiową niż mieli w górach, marzą o powrocie do swoich kochanych gór. Smacznym szym dla nich był kiedyś owsiawy placek niż teraz na Ziemiach Odzyskanych pszena bułka, której im nie brakuje. Rzeczą słuszną i sprawiedliwą byłoby zezwolić Łemkom na powrót masowy w ich ojczyste strony, aby tam swoją pilnością i umiejętnością sprowdzili gospodarstwa na właściwe tory”.

O co chodzi w tym wszystkim? — na pozór jest się trudno połapać! Chodzi o to, że nadzieje na utworzenie faszystowskiej, operetkowej Ukrainy

przy istnieniu wielkiej Ukrainy Radzieckiej zostały w czasie ostatniej wojny ostatecznie przekreślone. A więc znowu próbować tego samego tylko w inny sposób. Czynić starania o Karpacką Ruś dla Łemków, którzy z „brzydkiemi” Ukraińcami nie mają przecież nic wspólnego. „Nie chcesz, aby cię nazywano bandytą z UPA zosta- tań członkiem „narodu łemkowskiego”! — przeфарbuj skórę liście”. Niestety, nie tędy droga... Może nawet nacjonalistom polskim byłoby przyjemniej szyćce nazwę Łemkowie, aniżeli li Ukraińcy, ale przez to też nie można fałszować prawdy historycznej.

Wzywaniu do powrotów pod hasłem „obrony” kultury Łemków jest działalnością wymierzoną przeciw Polsce Ludowej, przeciw partii, przeciw stabilizacji życia na Ziemiach Zachodnich. Jest przy tym zwykłym demagogicznym chwytym, ponieważ Ukraińskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne, zrzeszając również przedstawicieli regionalnej grupy łemkowskiej — troszczy się o ich kulturę. Łemkowie są we władzach Towarzystwa (z tym, że reakcjonistom nie udało się opanować Zarządu Głównego), mają wpływ na wydawnictwa, na instytucje kulturalne itd. Komitety partyjne na tych terenach, gdzie występują jeszcze fałszywi adwokaci Łemków muszą tłumaczyć ludność jak rzeczywiście sprawa wygląda. POP w codziennej pracy winny stale zwracać uwagę na te tak ważne problemy. Jak do tychczas wciąż zbyt mało Ukraińców należy jeszcze do partii.

Podstawowa rzecz to ta, że tym prędzej ulegną likwidacji wśród Ukraińców tendencje nacjonalistyczne, tym łatwiej da się opanować wszelkie ruchy separatystyczne — im głębiej w narodzie polskim zapuści korzenie prawdziwy, szczerzy internacjonalizm. Mamy jeszcze do czynienia w stosunku do Ukraińców z przesądami, a sporadycznie i z po- sunieniami dyskryminacyjnymi. Oba te zjawiska są szkodliwe z tym, że nie należy ich identyfikować. Dyskryminację musi się zgodzić z Konstytucją PRL karać. Inaczej z przesądami.

Przewyższenie przesądów to proces bardziej złożony, wymagający długiego okresu, gdy zlikwidowane zostaną wszelkie warunki i stosunki rodzące i kultywujące takie przesady. Przesąd to nie to samo co pogląd mylny, z którym można zawsze polemizować, przylaczając kontrargumenty. Przesąd związany jest z postawą usiłowania, często nie dopuszczającą do głosu logiki.

Z przesądami nacjonalistycznymi należy jednak prowadzić walkę — nie tylko dlatego, że są sprzeczne z postępowem i ideologią socjalistyczną, ale głównie dlatego, że często do takich przesądów jest tylko krok do praktyki dyskryminacji. Liberalny stosunek wobec przesądów stwarza odpowiedni klimat dla takiej praktyki.

Przesady likwiduje się drogą oświecania społeczeństwa, wysuwania odpowiednich argumentów. Należy równocześnie oddziaływać wychowawczo, dawać dobry przykład, zmieniać warunki, które mogą rodzić przesady. Jest to wielkie zadanie dla partii, ale też organizacje młodzieżowe, Liga Kobiet, takie organizacje jak LZS, LPŻ i inne sprawami tymi winny się zajmować z większą energią. Do pracy w UTSK trzeba przyciągnąć jak największą liczbę ukraińskiej inteligencji, nauczycieli, młodzień. Wspólny nasz cel to: stabilizacja życia ludności ukraińskiej na tych terenach, na których się ona obecnie w Polsce znajduje. Skończyły się wędrówki Ukraińców. Tam wszędzie, gdzie zamieszkują mają mieć stworzone warunki do spokojnego, dostatniego życia. Zrealizuje się to w pełni, gdy w każdej sytuacji zda próbę wytrzymałości nasz internacjonalizm.

JERZY MIRECKI

Z rzeszowskich eksponatów zwraca uwagę „Mikrus”. — Konstruktor mgr inż. Eugeniusz Guliński przed oficjalnym otwarciem Targów dokonuje ostatnich „zabiegów kosmetycznych”.

mł. Rzadko można o niej pisać, więc grzechem by było pominąć tę okazję, kiedy na XXVIII MTP znaleźli się chemicy z Sarzyny. W stoisku Sarzyny między innymi wystawione są próbki pięknego barwnego polistyrenu, z którym wytwórnia występuje na eksport. Oprócz tego próbki chemikali fotograficznych, jako osiągnięcie tych zakładów. Jest tam również wystawiony utrwalacz tj. tiostian sodowy, którego (o zgrozo!) brakuje w sklepach fotograficznych. A wiadomo wszystkim fotografom, że produkt ten niedyż należał do najbardziej popularnych i najtoższych artykułów fotograficznych. Zresztą służył on nie tylko dla celów fotograficznych. Np. w gospodarstwie domowym jako tzw. „antychlor” stosowany przez przezorne gospodynie dla zubożnienia niszczących właściwości różnych chlorowanych proszków do prania.

Należy jeszcze wspomnieć o obecności na Targach artykułów eksportowych jasielskiej Rafinerii Nafty, która występuje tam z benzyną apteczną, naftą kosmetyczną, olejem wazelinowym i specjalnymi smarami silnikowymi. Trzeba również zaznaczyć obecność wyrobów z marką „Degum” z Dębicy. Jest także przedza szklana oraz ramiączka, oba produkty z Gorlic.

Na szczególne wyróżnienie zasługują — piękne szkła z krośnieńskiej Huty Szkła Gospodarczego, wśród których wystawiono nagrodzony II nagrodą w Corning (Kanada) wazon do kwiatów ze szkła kobaltowo - miedziowego.

Przebogaty jest pawilon przemysłu lekkiego. Czegoż tam nie znajdziesz... wyroby krośnieńskiej „Lnianki”, ozdoby choinkowe z Jasia i Polanki, koszyki wiklinowe z Rudzkiej nad Sanem, wyroby korycińskiego „Towarzystwa Tkaaczy”. Można wreszcie znaleźć w skrzynkach lub baryłkach bryndzę owczą z Rymanowa.

I wiele, wiele innych. Wymienione wyroby dadzą się rozpoznać, gdyż albo na etykietach, albo obok nich umieszczono nazwę i miejsce pochodzenia.

MISTRZ LUDWISARZ

W drugim dniu Targów przez głośniki dał się słyszeć hejnał mariacki. A potem rozległy się harmonijne dźwięki dzwonów. To właśnie nagrywano na taśmę głos dzwonów wykonanych przez mistrza ludwisarza z Przemysła Jana Felczyńskiego. Przy dzwonach jego zgromadzili się tłumy publiczności. Wszyscy dziwili się mistrzostwu wykonania i szarmonizowania dźwięku dzwonów.

Oby dźwięki dzwonów mistrza Felczyńskiego, jakie słyszeliśmy na XXVIII MTP nie były ląbedzim śpiewem zanikającego rzemiosła, które na tych Targach reprezentowane było bardzo skromnie i anonimowo.

A TERAZ COŚ CIEKAWEGO

Frezarki — kopiarki typu FXBA-25 ze sterowaniem elektrycznym. Konstrukcję tę bardzo zresztą pożyteczną nie tylko dla przemysłu, ale i dla wyrobów sztuki stosowanej opracowali inż. Jerzy Mierzejewski i Jacek Siekierski. Nie wiem kto natchnął ich, że zadali sobie taki trud. Może to był artysta plastyk czy rzeźbiarz. W każdym razie poza niewątpliwymi korzyściami, przy różnego rodzaju produkcji metaloplastycznej, jest ona pewnego rodzaju biczem właśnie na artystów.

I jeszcze coś dla radioamatorów i w przyszłości fotografów. Ci ostatni dobrze wiedzą, jak trudno jest znaleźć na rynku rzeszowskim tak potrzebne w pracy radioamatorskiej przyrządy pomiarowe. I kilku takich prosiło mnie o odpowiednie informacje. I z tą ką właśnie produkcją wy-

stępuje wiele przedsiębiorstw warszawskich z resortu Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego. Ale jeśli piszą o Zakładach Wytwórczych Przyrządów Pomiarowych (Warszawa-Włochy, ul. Dzierżyńskiego nr 8/10), to dlatego, że właśnie ta wytwórnia jest zadeklarowana bezpośrednio nawiązać kontakt z każdym, który głosi swe potrzeby. Tam uzbiorci się można w elektryczne mierniki kieszonekowe różnych typów do uniwersalnego typu UM-3, tak potrzebne w pracy radioamatorskiej włącznie. W przyszłości zakłady te przystąpią do produkcji fotometrycznych dla fotoamatorów. Dla naszych milusińskich wyrabia się tam silniczki elektryczne typu S-1, poruszające niejedną piękną zabawkę. Tak więc nawet turysta może wnieść optymistyczny nastrój z XXVIII MTP chociażby z bezpośredniego kontaktu z takimi firmami jak wymieniona, które nastawiają się również na zaspokojenie rynku krajowego. Oby takich było jak najwięcej.

STANISŁAW WITOWSKI

(Zdjęcia autora)

Kreś mechaniczny na Targach w Poznaniu budzi ogólne zainteresowanie. Ten niewątpliwie sukces polskiego wynalazcy winien być zachęta dla racjonalizatorów i wynalazców różnych branż.

Radio

SOBOTA PROGRAM II

Program dnia: 7.40 15.05
 Wiadomości: 5.30 6.30 7.30
 8.30 12.04 15.00 20.00 22.00 23.50
 8.15 Radiowy kurs nauki języka rosyjskiego 8.45 Fragmenty baletowe 9.35 Radiostacja młodzieży 10.50 Porady praktyczne dla kobiet 12.15 Przerwa 15.10 Pieśni i tańce ze zborów O. Kolberga 15.30 Słuchowisko dla dzieci „Złoty trójzab” 16.00 Mijają lata, mijają piosenki 17.15 Tańce różnych narodów 18.00 Nowości muzyki rozrywkowej 19.05 Uniwersytet Radiowy 19.15 Muzyka taneczna 19.30 Matysiakiowie 20.35 Korespondencja z zagranicy 22.00 Słynni soliści w repertuarze popularnym 22.30 Audycja „Szpilek” 23.00 Muzyka taneczna.

ROZGLOŚNIA RZESZOWSKA
 12.04 „Haworyt Rzeszów” aud. w języku ukraińskim 14.00 Koncert życzeń 14.40 Głos ma „Koniczynka” 16.00 Wiadomości ziemi rzeszowskiej.

NIEDZIELA PROGRAM I

Program dnia: 7.50, 12.04
 Wiadomości: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 16.00, 21.00, 23.00
 8.30 Zagadki muzyczne 9.05 Fala 56, 9.20 Amatorskie zespoły przed mikrofonem 9.40 Strażacka defilada 10.00 Radiowy magazyn wojskowy 10.30 Przeglądy i poglądy 11.00 Melodie rozrywkowe 11.15 Przekrój muzyczny tygodnia 11.42 Niedzielne aktualności naukowe 12.20 Koncert Orkiestry Mando linistów Łódzkiej RPR 13.15 Gra Polska Kapela Dzierżanowskiego 14.00 Niedziela na wsi, 15.00 Z życia Związku Radzieckiego 16.20 „Ciotka panna” 17.31 W rytmie tanecznym 18.05 Transmisja Międzynarodowych Zawodów Lekkoatletycznych 20.30 Matysiakiowie 21.20 Muzyczny trójmecz miast 22.20 Rádiowa Spółdzielnia Satysfakcyjna 22.30 Grają czeskie zespoły taneczne z udziałem solistów 23.10—23.40 Muzyka taneczna.

PROGRAM II

Program dnia: 8.25
 Wiadomości: 6.30, 7.30, 8.30, 20.00, 22.00, 23.50
 8.00 Koncert Małej Orkiestry Detaj 8.36 Przegląd prasy 8.50 Radio — problemy 9.25 Kronika studencka 10.20 Felieton literacki 10.30 Nowe nagrania 11.30 Poranek symfoniczny 13.10 Felieton przyrodniczy 13.50 Historia nie z tej ziemi 13.55 Koncert życzeń 15.00 Słuchowisko dla dzieci: „Drewniak” 16.30 Koncert chopinowski 17.30 „Podwieczorek przy mikrofonie” 19.05 „Proszę mówić — słuchamy” 19.35 Muzyka taneczna 21.40 „Deszcz” 22.40 Gra Wrocławski Kwintet Rytmiczny PR 23.00 Muzyka różnych narodów.

ROZGLOŚNIA RZESZOWSKA
 9.40 Śpiewają Maria Egerth i Jan Kiepara 10.00 „Dyllans rzeszowski” w opracowaniu Jerzego Pleśniarowicza.

Sobota i Niedziela
 13, 14
 czerwca 1959 r.

Dyżur nocny: Apteka Społeczna nr 8, ul. Czackiego 2
 Stały dyżur nocny: Apteka Społeczna nr 4, ul. Dąbrowskiego 58

ul. Poniatowskiego 4
 Postój taksówek: tel. 31-50

ZORZA (ul. 3 Maja) — Kierowca mimo woli (radz. 1. 12) dod. Towarzysze dziełnictwa godz. 15.30, 17.30 i 19.30

MEWA (ul. Dąbrowskiego) — Miłość po południu (USA 1. 18) sob. godz. 17.30 i 20 niedziela godz. 17.30 i 20

ŚWIT (ul. Langiewicza) — sob. — nieczynne, niedz. Kobieta w oknie (USA 1. 18) godz. 16, 18 i 20

PRZODOWNIK (ul. Pstrowskiego) — Nocny patrol (radz. 1. 16) dodat. Co się w lesie zdarzyło — godz. 17 i 19

APOLLO (Staromieście) — Ostatnia sprawa Trenta (ang. 1. 16) sob. godz. 17 i 19, niedz. godz. 15, 17, 19

KLUB DOBREGO FILMU (ul. Okrzei 7) — godz. 20 — Film bez tytułu (NRF) godz. 20. Seans zamknięty dla członków Klubu.

STRZYŻÓW
 Odrodzenie — niedz. Piękna tancerka (duńsk. 1. 16)

NIEDZIELNE PORANKI FILMOWE
 ZORZA — Pięciu leniuchów

MEWA — Wyspa Sachalin

ŚWIT — Przygoda marynarza

PRZODOWNIK — Kotek Napitek

APOLLO — Konik polny i mrówka

STRZYŻÓW — Królowa śniegu

UWAGA: Repertuar kin podajemy wg informacji CWF

W obronie lokatorów

...a gdyby tak kara za straszenie?

Nasz Czytelnik Jerzy Zalewski, zamieszkały w Rzeszowie przy ul. Wincentego Pola 11 otrzymał przed paru dniami od adwokata dr Br. Wilusza pismo następującej treści:

„Szanowny Panie! Imieniem mego klienta p. Stanisława Wojtyczko zwracam się do Pana w następującej sprawie.

Jak Panu wiadomo, p. Wojtyczko jako właściciel budynku, w którym zajmuje Pan jako lokator mieszkanie o powierzchni 35 m kwadr. przeprowadził w ostatnim czasie szereg niezbędnych koniecznych napraw budynku — na kwotę 11.500 zł.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami nakłady te rozdziela się pomiędzy wszystkich najemców, z tym, że odnośnie samych lokatorów p. Wojtyczko zgodnie z przepisami ma prawo żądać pokrycia części tych kosztów w wysokości 1 proc. wartości budynku. W danym wypadku na Pana

jako lokatora przypadłaby do zwrotu kwota 1.170 zł.

Według oświadczenia mego klienta, który w tej sprawie zwracał się już do Pana z prośbą o pokrycie przypadających kwot z tego tytułu Pan odniósł się negatywnie do tego żądania i odmówił zapłaty części kosztów.

W związku z powyższym zzywam Pana do uregulowania tej sprawy z moim klientem i złożenia mi w terminie do dni 7 konkretnego oświadczenia, czy przypadającą na Pana część kosztów remontu zwróci Pan memu klientowi czy też nie.

Po bezskutecznym upływie powyższego terminu, przekażę sprawę na drogę sądową, co narazi Pana na dodatkowe niepotrzebne koszty.

Tytułem kosztów niniejszego upomnienia policzam 30 zł, którą należy złożyć w mej kancelarii w tym samym terminie”.

W piśmie swoim mecenas Wilusz, aż dwa razy używa o-

kreślenia „zgodnie z obowiązującymi przepisami”, ale na jakie przepisy powołuje się, tego w swoim upomnieniu nie powiedział. Nam natomiast wiadomo, że zgodnie z ustawą z dnia 30 stycznia 1959 r. p.t. „Prawo lokalowe” (Dz. U. nr 10 z 12. II. 59) lokator obowiązany jest „przeprowadzać własnym kosztem drobne naprawy i ponosić wydatki połączone z odnowieniem lokalu”. Zgodnie z oświadczeniem ob. J. Zalewskiego i po obejrzeniu przez nas jego mieszkania stwierdziliśmy, że żadnych z praw w mieszkaniu lokatora nie dokonano. Owszem, przez właściciela domu przeprowadzony był remont budynku jak odnowienie zewnętrznych ścian domu, pomalowanie rynien i ogrodzenia. Ale kosztów związanych z remontem nie są obowiązani ponosić lokatorzy. Chyba powinien wiedzieć o tym zarówno adwokat dr Wilusz, jak i właściciel domu Stanisław Wojtyczko — komornik powiatowy.

W końcu swego pisma adwokat za nadesłanie upomnienia żąda od ob. Zalewskiego opłaty 30 zł. Nam się wydaje, że ludzie straszący społecznych obywateli powinni za płacić więcej.

(w)

Uwagi z owocowo-warzywnego rynku

Truskawki stanowczo za drogie

Dzisiejsze uwagi wypadają rozpocząć znów od cennikowego bałaganu, jaki w bieżącym sezonie panuje na owocowo-warzywnym rynku naszego miasta. Tym razem jednak na pierwszy plan wybijają się owoce — truskawki i czereśnie. Chodzi szczególnie o ich ceny. W dniu 11 bm. za kilogram truskawek na zielonym rynku płacono się 14 zł. wczoraj 13, 12 zł. W sklepach społecznych ceny są nieco niższe, ale mimo to ten gatunek owoców jest za drogi jak na obecny sezon i duże ilości truskawek. W dniu wczorajszym np. sklep MHD przy ul. 3 Maja sprzedawał truskawki po 10 zł za 1 kg. Tyle kosztowały truskawki w Warszawie i innych miastach równo przed tygodniem.

Jak poinformowała nas wczoraj Wojewódzka Komisja Cen — cena obowiązująca na truskawki jest: 8 zł za I gat., i 6,50 zł II gat.

Kto pozwala więc, by pobierano za nie prawie podwójną cenę? Podobna sytuacja jest z czereśniami i niektórymi młodymi jarzynami. Pomijając już w tej chwili sprawę zaopatrzenia, bo zarówno owoce jak i warzywa brakuje często w naszych sklepach, apelujemy do WKC, by zajęła się na serio sprawą unormowania cen, a do PIH, by stanął w obronie konsumentów i nie pozwolił nieuczciwym handlowcom zdzierać z nich skórę. Pod szczególną kontrolą powinien być w tym „gorącym” okresie zielony rynek.

SPORTOWY ROZKŁAD JAZDY

PIŁKA NOŻNA II LIGA

W Rzeszowie: Stal Unia Tarnów w sobotę (stadion przy ul. Obr. Stalingradu) o godz. 18

W Mielcu: Stal — Legia Krosno godz. 18

W Knurowie: Concordia — Walter Rzeszów godz. 18.

W Bytomiu: Szombierki — Wawel Kraków

W Lipnie: Naprzód — Piast Gliwice

W Sosnowcu: Stal — Unia Racibórz

III LIGA

W Przemyślu: Czuwaj — Resovia w sobotę godz. 18

Polonia — Polna Przemyśl godz. 18

W Stalowej Woli: Stal Górnik Gorlice godz. 18

W Krośnie: Krośnianka — Stal Ib Rzeszów

Legia Ib — Sanocznanka

W Dębicy: Stal — Czuwaj Łańcut godz. 18

A-KLASA GRUPA PÓLNOCA

W Jarosławiu: JKS — Czuwaj Ib Przemyśl

W Rozwadowie: San — Polonia Ib Przemyśl godz. 18

W Stalowej Woli: Stal Ib — Walter Ib Rzeszów w sobotę godz. 18

W Nisku: Orkan — Włokniarz Rakszawa godz. 18

W Przemyślu: Polonia Ib — Czuwaj Łańcut godz. 17

W Przeworsku: Orzeł — Stal Gorzyce godz. 10

W Tarnobrzegu: Siarka — LZS Przedmieście godz. 18

GRUPA POŁUDNIOWA

W Gorlicach: Górnik Ib — Stal Ib Dębica godz. 17

W Jaśle: Czarni — Gryf Mielec godz. 18

W Dębicy: Stal — LZS Przemyślowka w sobotę godz. 16

W Krośnie: Krośnianka Ib — Wisłok Strzyżów

W Mielcu: Stal Ib — Sanovia Lesko godz. 16,45

W Dębicy: Wisłoka — Start Rymanów w sobotę godz. 18,30

W Sanoku: Sanocznanka Ib — Nafta Jedlicze godz. 16

B-KLASA GRUPA RZESZOWSKA

Wisłoka Ib Dębica — LZS

Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących prowadzi zapisy

Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących umożliwia zdobycie średniego wykształcenia bez odrywania się od pracy zawodowej. Toteż rocznie dziesiątki osób uzupełniają tu swoje wykształcenie. W roku bieżącym szkoła ta prowadzi również szeroki nabór. Zapisy do wszystkich klas przyjmują dyrekcja Liceum (ul. Szopena 11) codziennie do końca czerwca br. od godz. 16—19.

KOMUNIKATY

WOPP
 Wojewódzki Ośrodek Propagandy Partijnej w Rzeszowie zawiadamia słuchaczy WSN kurs I, rok II, semestr III Wydziału Historyczno-Socjologicznego, że planowana konsultacja z historią nowożytną i międzynarodowego ruchu robotniczego na dzień 15 czerwca br. o godz. 13 nie odbędzie się. Nie dojdą również do skutku konsultacje: z historii Polski w dniu 15 czerwca br., oraz z ekonomii politycznej dla II roku Wydz. Ekon. i Hist. Socjol. planowana na dzień 14. VI. br. Natomiast odbędzie się konsultacja z historii filozofii dla studentów Wydz. Hist. Socjol. kurs II, rok I, semestr I w dniu 15 czerwca br. o godz. 15.

WUML

W dniu 14. VI. 1959 r. o godz. 9 rozpoczynają się egzaminy z ekonomii politycznej dla słuchaczy Wydz. Ekon. Równocześnie przypominamy o konieczności zaliczenia w indeksach zdanych egzaminów oraz ustalenia terminów na egzaminy poprawkowe lub niezłożone w poprzednich sesjach.

Załęże, Głogovia — Stal II Rzeszów, LZS Rudna W. — Izolator Boguchwała, LZS Biała LZS Kawęczyn, Czarni Rzeszów — LZS Zaczernie, Sparta Sędziszów — LZS Soina.

GRUPA ROZWADOWSKA

Kolbuszowianka — LZS Mokrzyszów, Unia Ib Sarzyna — LZS Chorzele, Orzeł Rudnik — LZS Radomyśl W., Włokniarz Skopanie — Stal Ib Dęba, LZS Wojsław — Orkan Ib Nisko, Chemik Pustków — Siarka Ib Tarnobrzeg, LZS Wola Rzeszowska — Sparta Leżajsk, LZS Ulanów — San Ib Rozwadów.

GRUPA PRZEMYSKA

LZS Nehrybka — Byskawica Przemyśl, LZS Medyka — RZKS Jarosław, JKS Ib Jarosław — LZS Oleszyce, LZS Zurawica — Gwardia Przemyśl, Budowlani Radymno — Przemyślanka, LZS Kańczuga — Pogoń Lubaczów.

TENIS

W Rzeszowie: mistrzostwa okręgu seniorów (sobota i niedziela), korty Stali przy ul. Dąbrowskiego i Resovii przy stań nad Wisłokiem.

KOLARSTWO

W sobotę i niedzielę, 13 i 14 bm. odbędzie się 3-etapowy wyścig kolarski, organizowany przez Radę Wojewódzką LZS w Rzeszowie. Wyścig odbędzie się na trasie Rzeszów — Kolbuszowa — Tarnobrzeg — Nisko — Jarosław.

Program wyścigu: sobota

I etap 36 km (na czas) Rzeszów — Kolbuszowa, II etap (90 km) Kolbuszowa — Tarnobrzeg, niedziela — III etap (70 km) Nisko — Jarosław.

Radiowe transmisje z Memoriału Kusocińskiego

Polskie Radio przeprowadzi transmisję z sobotnich i niedzielnych zawodów lekkoatletycznych o Memoriał J. Kusocińskiego. W sobotę transmisja trwać będzie od 18,05 do 20,00 i od 20,30 do 21,00 w programie I, a w niedzielę od 18,00 do 20,00 w programie I i od 20,40 do 21,00 w programie II.

Druk. Rz. Zakł. Graf. H-1-227

PKP

Oddział Przewozów w Szczecinie

przyjmie do pracy na stanowiska:

- manewrowych
- zwozniczych
- magazynierów
- robotników magazynowych

Warunki przyjęcia: ukończony 18 rok życia oraz ukończenie 7 kl. szkoły powszechnej (podstawowej). Wynagrodzenie w okresie czolenia 800 zł po ukończeniu szkolenia dla manewrowych, zwozniczych i robotników 1410 zł. Dla magazynierów 900 zł. Ponadto wszyscy otrzymują świadczenia w postaci kompletnej sort mundurowych, deputatu węglowego opieki lekarskiej oraz bezpłatnych przejazdów. Zakwaterowanie w hotelu zapewnione. Chętni mogą się zgłaszać w dniach od 16. VI. br. w godz. od 7 do 15 do dnia 20. VI. br. na stacji Przeworsk u zawodowej stacji. K-1441/1

Ogłoszenia drobne

Praca

FRYZJERKE zdolna znająca wszystkie prace w zakresie damskim przyjme zaraz. Oferty pisemne: Biuro Ogłoszeń Rzeszów G-0814/1

Różne

W RZESZOWSKIM—miasta powiatowe i najbliższe okolice poszukuje dzierżawy domku względnie mieszkania (elektryka) z placem pod hodowlę. Czynsz zaplacać z góry. Oferty 15414 „Prasa” Kraków, Rynek 46. K-1446/2

Zakład Kamieniarski wykonuje wszelkie prace kościelne, cmentarne i budowlane z kamienia naturalnego i sztucznego. Informacje: Domoń Józef, Rzeszów, Póbitno 352. G-0811/1

ZUZEL czerwony i pustaki „Alfa” wysiła wagonowo „Budomat” Katowice, ul. Sokolska 8 11 p. K-1377/2

Sprzedaz
 KOMPLETNE roczniki „Przekrój”, „Dookola Świata”, „Problemy”

okazyjnie — sprzedam. Trzeciak, Rzeszów, skr. pocz. 91. G-0816/1

SPRZEDAM fotoplastikon Wiadomości: Szczecin, ul. Bolesława Krzywoustego 72 m. 10. Pg-0684/1

Zguby
 SOCHACKI Zdzisław zgubił zgłoszenie do ewidencji motocykla „WSK” Nr silnika 007769 wydane przez Prez. PRN Wydział Komunikacji — Rzeszów. Pg-0682/1

ZAKŁAD ENERGETYCZNY Rzeszów w Rzeszowie, pl. Targowy 1

ogłasza przetarg nieograniczony

na wykonanie 10 DRABIN LEKKICH KOŁOWYCH, 2—3 przęsłowych o wysięgu 10—12 m stosowanych w energetyce. W przetargu mogą wziąć udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne. Otwarcie ofert i przetarg odbędzie się dnia 30 czerwca 1959 r. w Zakładzie Energetycznym Rzeszów w Rzeszowie, pl. Targowy 1. Zastrzeżenie dowolny wybór oferenta. K-1437/2

Dokumentacje techniczne oraz roboty w zakresie Instalacji:

chłodniczych, wentylacji, klimatyzacji, wodnych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania, gazu itp.

wykonuje

Spółdzielnia Pracy „Montownia”
 Kraków, ul. Paulińska 28
 tel. 552-81, 211-29. K-1440/1

Koniczynka i pięć cyfr — oto jest do szczęścia szyfr

K-1438/1